

A *Kermes* leginkább az elnyomott s rosz talajon álló kocsános tölgyet lepi ugyan el, de az uralkodó fák törzsének, főleg déli oldala is többnyire el van lepve.

Hogy mennyire kártékony, azt még pontosan megállapítani alig lehet; de annyit állíthatni, hogy miután a fák nedvét szívja a rovar, azok fejlődését, különöse: ha nagyobb számban van jelen, megakadályozza. Valószínű, hogy a *Kermes* már régebben lappang erdeinkben, valamint az is, hogy mostani nagy elszaporodása összefügg a legutóbbi 3 év aránylag igen enyhe időjárásával.

Ugyanezen paizstetű előfordulása észleltetett 1891. évben Franciaországban is a bouconnei és montechi uradalmi erdőkben. Itt M. R. de Lapasse figyelte meg s M. E. Henry, a nancyi erdészeti tanintézet tanára „*Lecanium quercus*“ néven határozta meg.

Az erről közölt leírás nagyban és egészben megegyezik az itt előadottakkal, úgy, hogy nincs ok abban kételkedni, hogy egy és ugyanazon rovarról van szó.

A *Kermes* ellenségei a *Coccinellák*, *Exochomusok* s ezenkívül két élősdije is van, ú. m. az *Anthrribus varius* és a *Laemophloeus ater*, melyeknek lárvái a paizsban fejlődnek ki s a letojt petéket felemésztik.

A *Kermes* fellépésére vonatkozó részletesebb adatokat az „Erdészeti Lapok“-ban közöltem, a melyekre az érdeklődők figyelmét ezennel felhívom.

Ratkowszky Károly.

Megjegyzés. Veszedelmes-e a *Kermes* vagy sem? Erre a kérdésre azt hiszem már válaszolhatunk. A *Kermes* megjelenése és a tölgyesekben való előfordulása ne adjon okot semmiféle nyugtalankodásra, mert nem új dolog az és meg van mindig, noha kevés ember törődik vele. Hogy a fentebbi czikk szerzője a csornai erdőségekben észre vette, azt csak annak tulajdonítsa, hogy pagonyában nyitott szemmel jár, s hogy érdeklődik minden iránt, a mi erdőgondnokságában történik. Más ember az effélet nem vesz észre. Magam minden tölgyesben, a hol az utóbbi három év alatt (1896—1898) megfordultam, megtaláltam és mondhatom, hogy Budapest környékén (Gödöllő összes tölgyeseiben), Vasban, a Bodroglaközön (lapályos erdőkben) mindenütt meg van. De a velem járók közül senki sem vette észre s midőn azt ott erdész-embereknek is megmutattam, csodálkoztak rajta, hogy ők azt még sohasem látták! Meghiszem azt, mert a tölgyfa héjkérgének a színe, valamint a paizstetű színe is olyan sötét, hogy mind a kettő egy-

két lépésnyi távoból nézve teljesen elmosódik, s nem csoda, hogy azután az illető a fán annak megrepedezett kérgénél egyebe nem lát.

Ámde nem szeretném, ha ezen előbbi megjegyzésemből valaki azt hozná ki, hogy ez megrovás, és hogy az csak az erdészembert illeti meg: mert vonatkozhatik az még entomologusra is. Tavaly, hogy a husvéti ünnepeket Berlinben töltöttem, egy ottani hírneves rovarász-társunkkal kimentem egy délután a berlini híres Thiergartenbe úgy bogarászni. A Bellevue Allée-n, a Charlottenburgi Chaussée-től DK.-re eső részen lévő öreg tölgyek DNy.-ti oldalán mindenütt bőven találtam e paizstetűt. A nálamnál jóval idősebb német rovarász-társam, kinek nemcsak az exotikus lepkék irodalmában szép hírneve van, hanem ismeretesek egyéb apró dolgozatai is (pl. gyökértetvekről, sáskákról), ezt a paizstetűt még nem ismerte, pedig — mint ő maga mondta — a Thiergartenben megfordult évente 4—5-ször is. „Ez nagyszerű! Erről nekünk közösen kell írunk!” volt a német társam enuntiuma és csak az ég őrzött meg tőle, hogy tényleg nem kellett erről — németül írnom.

Mínhogy tehát ez a paizstetű annyira el van terjedve, akkor ha az veszedelmes volna, annak vészes nyomai mostanáig bizonyára napvilágra kerültek volna. Az pedig — a mennyire a világ-irodalom erről számot ad — még nem történt sehol sem. S adja Isten, hogy ne is történjék, mert ellenségünk van úgyis elég.

Hogy rossz talajban álló fákon nemcsak a kései fakadás és a növekedés vesztesége jár a paizstetvek nyomán, az bizonyos; de hát ez nemcsak a paizstetű, hanem minden rovarnak a kísérője s így tévedés volna, hogy ha ezt a káros állapotot csak a paizstetűnek tulajdonítanók.

Jablonowski József.

A magyar lepke-fauna gyarapodása 1898-ban.

I

Annak a buzgalomnak, melyet zoologusaink, és kivált entomologusaink a hazai fauna felkutatásában az újabb időben tanúsítanak, és a melyet a Természettudományi Társulat fauna-katalogusának eddig megjelent részei, valamint — bátran kimondhatom